

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **Z. R.**
státní příslušnost: X
t. č. X
doručovací adresa: X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2021, č. j. OAM-842/ZA-ZA11-ZA20-2020,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaný zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou. Gruzie je totiž na seznamu bezpečných zemí původu. Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí. Domnívá se, že žalovaný neposoudil žádost žalobce dostatečně individuálně, zejména pokud jde o faktickou možnost žalobce nalézt v Gruzii ochranu před pronásledováním. Krajský soud níže vysvětlí, proč tak žalobce namítá nedůvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 8. 12. 2020. Za důvod jejího podání označil problémy s drogově závislým sousedem. Žalobce se s ním před třemi lety na ulici dostal do konfliktu, při kterém dotyčný žalobce udeřil zbraní do hlavy, až ztratil vědomí. Žalobce tento incident oznámil policii. Ta ale nic neudělala. Když se po delší době dotazoval, co se děje s jeho případem, vysmáli se mu a řekli, že se nic nestalo. Soused i poté na žalobce vyvíjel nátlak, pronásledoval ho, až se z toho žalobce psychicky zhroutil. Toto jednání již žalobce na policii neoznámil. Bylo zřejmé, že by mu nepomohli. Svou situaci se rozhodl vyřešit přestěhováním na jiné místo v Tbilisi. Měl však obavu, že na souseda či jeho kamarády natrefí na ulici. Proto raději v září 2020 vycestoval ze země.
3. Žalovaný v průběhu správního řízení shromáždil informace o zemi původu, které tvoří pouze materiál *Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu* z listopadu 2020 („Hodnocení Gruzie“). Podle této zprávy v Gruzii obecně nedochází k porušování základních práv a svobod. Centrální vláda nemá pod kontrolou pouze separatistické regiony Abcházie a Jižní Osetie. V Gruzii obecně nedochází k pronásledování ve smyslu čl. 9 směrnice č. 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí. Gruzie je členem OSN a přistoupila k základním lidskoprávním úmluvám. Gruzínská vláda také spolupracovala s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky i s dalšími humanitárními organizacemi na poskytování ochrany a pomoci vnitřně přesídleným osobám, uprchlíkům a dalším skupinám. Gruzínští občané mohou podat stížnost ke státnímu zastupitelství. Případným zneužitím pravomocí státních úřadů se rovněž zabývá ombudsman a řada nevládních organizací, které poskytují efektivní pomoc v případech porušení práv jednotlivců.
4. Na základě výpovědi žalobce a informací plynoucích z citovaného materiálu žalovaný shledal, že v případě žalobce lze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Žalobce kromě jednoho pokusu obrátit se na policii zcela rezignoval na jakoukoliv pomoc gruzínských státních orgánů. Z informací o zemi původu však plyne, že gruzínští občané mohou využít legální právní prostředky na ochranu svých práv. Žalovaný poukázal také na účelovost jednání žalobce, který o mezinárodní ochranu požádal až v době, kdy mu končila tříměsíční lhůta bezvízového pobytu v schengenském prostoru.
5. Žalovaný proto shledal naplnění podmínek pro použití § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Rozhodnutím ze dne 24. 2. 2021, č. j. OAM-842/ZA-ZA11-ZA20-2020 („rozhodnutí žalovaného“), zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou.

III. Žaloba

6. Žalobce namítá vyvratitelnost domněnky bezpečnosti země původu. Žalovaný musí v každém jednotlivém případě zkoumat, zda ve vztahu k dotyčnému žadateli lze danou zemi považovat za bezpečnou. V případě žalobce tomu tak není. Žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí. Obstaral si pouze jedinou zcela obecnou zprávu, která nemá vazbu na žalobcovy individuální důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Tuto zprávu navíc vypracoval sám žalovaný. Nelze ji proto považovat za objektivní.
7. Při aplikaci konceptu bezpečné země původu sice leží větší část důkazního břemene na žadateli. Neznamená to však, že by se na něj důkazní břemeno kompletně přesunulo a že by žalovaný mohl zcela rezignovat na shromáždění přesných a aktuálních zpráv o zemi

původu. I v tomto případě má žalovaný povinnost řádně zjistit skutkový stav. V případě žalobce to neudělal.

8. Žalobce navíc svou část důkazního břemene unesl tím, že žalovanému poskytl věrohodnou výpověď. Věrohodnost výpovědi žalovaný nezpochybňuje. Žalobce zároveň uváděl skutečnosti, které mohou mít relevanci pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se s těmito tvrzeními měl vypořádat. Konstatoval pouze obecně, že žalobce má v Gruzii k dispozici určité prostředky nápravy, které mohl využít. V odůvodnění rozhodnutí však chybí skutkové závěry ohledně toho, zda by se žalobci skutečně mohlo dostat efektivní vnitřní ochrany. Odkázal na judikaturu, ze které plyne, že jako důvod neudělení mezinárodní ochrany nemůže obstát argument, že žadatel v zemi původu nepožádal o pomoc státní orgány. V některých případech na takovém předchozím pokusu nelze trvat.
9. Závěrem žalobce namítá, že mu nelze přičítat k tíži to, že o mezinárodní ochranu požádal až po třech měsících pobytu v ČR. Odkázal na relevantní judikaturu podporující tento argument.

IV. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné. Gruzie je bezpečnou zemí původu. Žalobce měl v řízení možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, žádné námitky proti nim nevznsl. Zpráva *Hodnocení Gruzie* navíc obsahuje seznam zdrojů, z nichž vychází. Jsou objektivní, nezávislé a veřejně dostupné. Pokud žalobce nebyl spokojený s postupem policie v jeho věci, měl možnost obrátit se na nadřízené orgány.
11. K nesouhlasu žalobce se závěrem žalovaného o účelovosti podané žádosti o mezinárodní ochranu žalovaný odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005 a č. j. 2 Azs 137/2005 ze dne 9. 2. 2006, z nichž plyne, že o azyl je nutné požádat co nejdříve, nebrání-li tomu závažné okolnosti.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Žalobu podala oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
13. Žaloba *není důvodná*.
14. Gruzie, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie, se ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu ve spojení s § 2 bodem 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, považuje za bezpečnou zemi původu.
15. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, *neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze*.
16. U země zařazené na seznam bezpečných zemí původu se obecně předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky. Odpovědnost na prokázání opaku pak leží na žadateli (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29). Domněnka bezpečnosti dané země je vyvratitelná. A každý žadatel má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel

ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32, bod 6). Musí pak uvést natolik ucelená, přesvědčivá a relevantní fakta, aby z nich bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování či vážné újmy v zemi původu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020-30, bod 14).

17. Žalobce prvně namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, protože si neobstaral dostatek relevantních informací o Gruzii. V případě použití institutu bezpečné země původu však žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti. Obecně stačí, pokud žalovaný jako podklad pro vydání rozhodnutí využije informace zdůvodňující naplnění jednotlivých zákonných podmínek pro zařazení dané země na seznam bezpečných zemí původu. Právě v tom spočívá procesní zjednodušení, které se pojí s aplikací institutu bezpečných zemí původu.
18. Žalovanému proto nelze vytýkat nedostatečné zjištění skutkového stavu, pokud jím shromážděné zprávy o zemi původu v dostatečné míře nereagují na žalobcem tvrzené důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Stačí, že zpráva *Hodnocení Gruzie* dokládá splnění podmínek pro její označení za bezpečnou zemi původu. V tomto ohledu, tj. že by Gruzie tyto podmínky nesplňovala, ostatně žalobce žádné námitky nevznáší.
19. Teprve pokud by žalobce doložil, že v jeho případě Gruzii za bezpečnou zemi považovat nelze, musel by žalovaný shromáždit dodatečné informace, na jejichž základě by hodnotil relevanci tvrzení žalobce ve vztahu k jednotlivým důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Jak krajský soud zdůvodní níže, žalobce domněnku bezpečnosti nevyvrátil.
20. Nedůvodná je také námitka žalobce, že výše uvedená zpráva je neobjektivní, protože jejím autorem je sám žalovaný. Směrnice 2013/32/EU („procedurální směrnice“) počítá s tím, že hodnocení, zda je určitá země bezpečnou zemí původu, bude provádět členský stát, který posuzuje žádost o mezinárodní ochranu. V čl. 37 odst. 3 podmiňuje toto hodnocení tím, že se má zakládat na řadě zdrojů informací, zejména informací z jiných členských států, od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Rady Evropy a jiných významných mezinárodních organizací. Zpráva, kterou žalovaný použil jako podklad rozhodnutí, to splňuje.
21. Pokud jde o vyvrácení domněnky bezpečnosti Gruzie, žadatel by měl tvrdit a v rámci svých možností prokázat, že u něj existují důvody, které mohou být potenciálně relevantní pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, tj. důvody, které by bylo možné považovat za pronásledování nebo vážnou újmu a při splnění dalších podmínek by mohly vést k udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Takové důvody ale žalobce neuvedl a domněnku bezpečnosti nevyvrátil.
22. Žalobce tvrdil problémy se sousedem, tedy se soukromou osobou. Aby tyto problémy mohly mít význam z pohledu mezinárodní ochrany, žalobce by musel zároveň relevantním způsobem zpochybnit dostupnost ochrany státu před jednáním souseda. V případě bezpečných zemí původu se ale předpokládá obecná dostupnost ochrany před pronásledováním. Jde o jeden z předpokladů zařazení země na seznam bezpečných zemí původu. Proto již označením Gruzie za bezpečnou zemi původu se vytváří domněnka, že možnost využití vnitrostátních prostředků ochrany zde existuje.

23. To samozřejmě automaticky neznamená, že se nemohou objevit specifické případy, v nichž by konkrétnímu jednotlivci státní orgány ochranu neposkytly. Aby však žalovaný měl povinnost blíže zkoumat reálnou dostupnost vnitřní ochrany pro konkrétního žadatele, musel by hlavně tento žadatel tvrdit relevantní skutečnosti, ze kterých plyne, že by navzdory obecně dostupné vnitřní ochraně v konkrétních okolnostech jeho případu tato ochrana dostupná nebyla.
24. Žalobce však takové skutečnosti dostatečně netvrdil. Přestože měl údajně se sousedem problémy delší dobu, na policii se obrátil pouze jednou, v souvislosti s prvním fyzickým napadením. Policie sice žalobci podle jeho slov v tomto konkrétním případě ochranu neposkytla, to však nebyl důvod k tomu, aby žalobce provždy rezignoval na snahu nalézt ochranu před jednáním jedné soukromé osoby. Byť žalobce po tomto prvotním neúspěchu mohl mít pocit, že by mu policie neposkytla ochranu ani v dalších situacích, pohledem azylového práva tato subjektivní neochota žalobce není relevantním důvodem, pro který nelze trvat na předchozím pokusu usilovat o ochranu v zemi původu. Jak plyne z *Hodnocení Gruzie*, žalobce měl minimálně možnost obrátit se také na státní zastupitelství. Jeho jediný pokus o nalezení vnitřní ochrany kontaktováním policie dostatečně nevyvrací domněnku bezpečnosti Gruzie.
25. Žalobce má částečně pravdu v tom, že čas podání žádosti o mezinárodní ochranu mu sám o sobě nelze klást k tíži. Jeho žádost nelze zamítnout jako zjevně nedůvodnou pouze proto, že ji nepodal bezprostředně po vstupu na území ČR (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011-49). Naopak judikatura, kterou ve vyjádření k žalobě cituje žalovaný, je již několik let překonaná. Ač krajský soud souhlasí s námitkou žalobce, že prodlení s podáním žádosti o mezinárodní ochranu nemá relevanci pro posouzení jeho žádosti, v tomto případě se však nejednalo o rozhodný argument pro zamítnutí jeho žádosti pro zjevnou nedůvodnost. K tomu vedla skutečnost, že žalobce neprokázal, že v jeho případě Gruzie není bezpečnou zemí.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

26. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 30. března 2022

Martin Kopa, v.r.
samosoudce

